

Valtiovarainministeriö
valtiovarainministerio@vm.fi

LAUSUNTO SELVITYSMIEHEN LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI KUNTIEN PERUSPALVELUJEN VALTIONOSUUSJÄRJESTELMÄN UUDISTAMISEKSI

Pyhärannan kunnanhallitus toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Laskentakriteerien lukumäärä on hyvä, mutta painotukset ovat osittain väärä. Koulutustaustan huomioiminen kriteerinä on hyvä asia. Työpaikkaomavaraisuuden painoarvo on kohtuuttoman suuri. Työpaikkojen menetyksistä aiheutuvat kustannukset kohdistuvat myös niihin kuntiin, joiden asukkaat käyvät toisessa kunnassa töissä. Pendelöijät myös usein asioivat työpaikkakunnassaan, joten he vievät ko. kunnalle verotuloja omasta kunnastaan käyttämiensä palveluiden muodossa. Ehdotetussa mallissa maakuntakeskukset hyötyvät valtion ja lakisääteisten kuntayhtymien (kuten sairaanhoitopiirit ja aluepelastuslaitokset) työpaikoista, vaikka maksajina ovat kaikki kunnat/veronmaksajat.

Sairastavuuskertoimen laskentaperusteiden taustat tulisi avata paremmin. Lisäksi sairastavuuden painoarvoa pitäisi vähentää ja ikärakenteen lisätä, koska valtionosuuksia pitää kohdentaa kunnista riippumattomista olosuhdetekijöistä johtuviin kustannuksiin. Lisäksi riskinä on se, että ennaltaehkäisevään työhön panostaminen vähenee, koska panostamisella voi olla negatiivinen vaikutus valtionosuuksiin. Sairastavuuskriteerin painoarvoa voisi lisätä asteittain siirtymäaikana ja seurata sen vaikutusta kuntien toimintaan.

Määräytymisperusteiden laskentaperiaatteet tulisi valmisteluvaiheessa ja uudistuksen voimassa ollessa pystyä koko ajan avaamaan kunnille ja laskentaperiaatteiden oikeellisuutta tulee arvioida säännöllisesti.

Verotulojen tasauksen liittyvät muutokset, kuten tasausrajan ja tasauslisän korottaminen ovat perusteltuja. On hyvä, että voimalaitosten kiinteistövero on osin palautettu tasaukseen. Kuitenkin kiinteistövero tulisi palauttaa kokonaisuudessaan tasaukseen, koska kuntien verotulot tulisi nähdä yhtenä kokonaisuutena, eikä verotuloja tule asettaa keskenään eriarvoiseen asemaan.

Pyhärannassa 3.4.2014

Pauliina Sarilo
kunnanjohtaja